

Kustannukset syövät poromiesten leivän

Porotalouden kannattavuus heikkenee MTT:n ennustetulosten mukaan vuoden 2011 toukokuun lopussa päättyvänä poronhoitovuotena. Suhteellista kannattavuutta kuvaava kannattavuuskerroin putoaa edellisvuoden 0,28:sta 0,22:een.

Porotalousyrittäjä saa 3,1 euron tuntipalkan ja 1,1 prosentin korkotuoton omalle pääomalle. Poronhoitovuoden keskimääräinen yrittäjätulo alenee 6 380 eurosta 5 160 euroon.

Tuottojen kasvu menee kustannusten kattamiseen

Porotalouden kokonaistuotto kasvaa vuonna 2010/2011 vajaat kolme prosenttia edellisvuodesta, 25 500 euroon yritystä kohti. Eloporotuki yritystä kohti kasvaa viisi prosenttia 5 000 euroon. Tukien osuus kokonaistuotoista on pysytellyt viimeisten kahdeksan vuoden ajan vajaassa 20 prosentissa.

Porotalousyritysten kustannukset kasvavat yli 10 prosenttia 20 400 euroon. Eniten kallistuvat rehut ja polttoaineet. Kun tuotoista vähennetään kustannukset, yrittäjän porotaloudessa tekemälle työlle ja yritykseen sijoitetulle omalle pääomalle korvaukseksi jää yrittäjätulona 5 160 euroa. Eloporoa kohti kustannukset kasvavat 117 euroon.

40 prosenttia yrityksistä jää ilman yrittäjätuloa

Kannattavuuskerroin osoittaa, kuinka suuren osan yrittäjäperheen työpanoksen ja oman pääoman kustannuksista yrittäjätulo kattaa. Porotalouden keskimääräinen kannattavuuskerroin vuonna 2010/2011 on ennusteen mukaan 0,22. Yrittäjäperhe saa 22 prosenttia 14,0 euron tuntipalkkavaatimuksesta ja 5 prosentin oman pääoman korkovaatimuksesta.

Vuonna 2010/2011 kannattavuustavoitteen (kannattavuuskerroin yli 1,0) saavuttaa 6 prosenttia yrityksistä. Yrittäjätuloa ei synny lainkaan 40 prosentille yrityksistä.

Etelä jää jälkeen pohjoisesta

Kannattavuuskirjanpidon tulostarkasteluissa pohjoisimmassa Lapissa sijaitseva erityinen poronhoitoalue on jaettu kahtia saamelaisalueeseen ja muuhun erityiseen poronhoitoalueeseen. Poronhoitoalueen eteläosaa nimitetään muuksi poronhoitoalueeksi.

Poronhoitovuonna 2010/2011 saamelaisalueen ennakkollinen kannattavuuskerroin on 0,36, muun erityisen poronhoitoalueen 0,18 ja muun poronhoitoalueen 0,11. Saamelaisalueella eloporoa kohti saatava tuotto kohoa 155 euroon, muulla erityisellä alueella 131 euroon ja muulla poronhoitoalueella 147 euroon.

Muun poronhoitoalueen kannattavuutta pudottavat kuitenkin erityistä poronhoitoaluetta korkeammat tuotantokustannukset. Etenkin oman työn ja ostettavien rehujen kustannukset olivat selkeästi suuremmat.

Tulokset Taloustohtorissa

Ennustevuoden 2010/2011 tulokset on laskettu vuoden 2009/2010 yrityskohtaisen aineiston pohjalta porotalouden tulos- ja kannattavuusennustemallia käyttäen. Tulokset ovat nähtävissä MTT:n Taloustohtori-sivuston Porotalous-verkkopalvelussa osoitteessa www.mtt.fi/taloustohtori/porotalous.

Tulokset laskettiin 75 kannattavuuskirjanpitotilan luvuista painotettuna, jolloin ne ovat yleistettävissä kuvaamaan noin 1 000 suurimman porotalousyrityksen keskianotuloksia.

Lisätietoja:

utkija Jukka Tauriainen, MTT, puh. 0440 739 397, jukka.tauriainen@mtt.fi

MTT (Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus) on johtava maatalous- ja elintarviketutkimusta sekä maatalouden ympäristöntutkimusta tekevä laitos. Tutkimusalojamme ovat bioteknologia- ja elintarviketutkimus, kasvintuotanto, kotieläintuotanto, talous, teknologia ja ympäristö. Tuotamme ja välitämme tieteellistä tutkimustietoa sekä kehitämme ja siirämme teknologiaa koko maatalous- ja elintarvikesektorille. Lisätietoja www.mtt.fi